

i denne Sag, er Hensynet til de Fæder og Ulemper, som dette Forslags Antagelse vilde medføre for en rolig Udvikling ikke blot af vore ydre, men især og navnlig af vore indre Forhold.

En Paragraph i Grundloven, som § 4, hører vistnok uomtvisteligt til dem, der maae bruges med den største Værdsommelighed (Hør!); den hører til de Paragrapher, der staae paa den alleryderste Grændse af det constitutionelle Livs og den constitutionelle Virksomheds Obeid; der hvor denne gaaer over paa Regjeringsmægtens, paa Kongens personlige Omraade (Fæder Stemmer: Nei! nei!). So, det troer jeg. En Paragraph i Grundloven, som ofte er bleven oplæst, men som ikke kan høres for ofte, er § 4; den hedder: „Den i Kongeloven fastsatte Arvesølge er fremdeles gjældende. Den kan kun forandres efter Forslag fra Kongen og med den forenede Rigsdags Samtykke, hvortil udfordres tre Fjerdedele af de afgivne Stemmer.“ Forandringen skal altsaa skee ifølge Forslag fra Kongen. Her er Hans Majestæt Kongen udtrykkelig nævnt; han pleier ellers ikke at drages med i Forhandlingerne; men her er han udtrykkelig nævnt. Ved denne Paragraph udelukkes den sædvanlige, almindelige Gjenfærdighed mellem Rigsdag og Regjering. Derved adskiller dette Forslag sig ikke blot fra de private Forslag, der indbringes fra enkelte Medlemmers Side, men ogsaa fra almindelige Regjeringsforslag, som komme ind og kunne vedtages med Modificationer. Derfor er det netop, at dette Forslag fremtræder som et kongeligt Budskab; det er netop, for ikke at forveksles med almindelige Regjeringsforslag, at det fremtræder i Form af et kongeligt Budskab. Altsaa, naar den kongelige Regjering har spurgt, om vi vilde antage dette Forslag, eller ikke, mener jeg, at det er et af de Tilfælde, hvor man, naar Kongen eller den kongelige Regjering, Ministeriet, spørger i Ost, ikke kan svare i Vest, som Tilfældet var med det første Hovedforslag (Ja!); det er et af de Tilfælde, hvor man enten maa svare Ja eller Nei (Nei! So! Hør!). Der staaer i den Paragraph, jeg har oplæst, at det skeer med den forenede Rigsdags Samtykke. Det kunde maa skee ikke

være af Veien at læse en anden Paragraph i Grundloven, for at see, hvad der menes med „Samtykke“. Jeg beder Dem om at læse § 29; der staaer: Kongens Samtykke udfordres til at give en Rigsdagsbeslutning Lovskraft. Naar Regjeringen kommer med et Lovforslag, som er gaaet igjennem begge Tingene, kan Kongen naturligtvis ikke sige: ja, med den eller den Forandring vil jeg antage det, give mit Samtykke dertil; nei, vil Kongen antage det, maa han antage det, som det foreligger, give sit Samtykke til det, som det foreligger, ellers maa han nægte at give sit Samtykke. Saaledes er det ogsaa her.

Men dette er ikke den eneste constitutionelle Bæmskelighed, der er ved § 4. Den har en anden Bæmskelighed, og det er den meget store constitutionelle Bæmskelighed, at der udfordres $\frac{3}{4}$ af de afgivne Stemmer. Hvad vil det sige, $\frac{3}{4}$? Ellers hviler so det constitutionelle Princip paa Majoriteten; naar der altsaa fordres $\frac{3}{4}$, vil det sige, at Grundloven her lægger i Minoritetens Hænder at forhindre, hvad Majoriteten, Kongen og den kongelige Regjering kunne være fuldkommen enige om (Hør!). Naturligtvis vil jeg meget gjerne troe, at Minoriteten vil sige: Naar der er lagt en saa betydelig Bægt i vore Hænder, skulle vi ogsaa bruge den. Ja, men saa maa den bruges med overordentlig Forsigtighed. Jeg troer, at, naar man samvittighedsfuldt skal afgive sin Stemme i denne Sag, og navnlig, naar Minoriteten samvittighedsfuldt skal afgive sin Stemme, maa man vistnok tage saa mange Hensyn i Betragtning, som en Menneskesjæl kan rumme og overskue i et saadant Dieblif (Munterhed). Man kan dog virkelig ikke forlange, at et Ministerium, der har Majoriteten, skal gaae af, fordi Minoriteten stemmer imod; og man kan ligesaa lidt forlange, at Minoriteten i dette Tilfælde skal danne et nyt Ministerium. Det er to aldeles ulogiske Ting, og det er just derfor, at jeg har begyndt med at sige, at denne Paragraph i Grundloven har overordentlig store constitutionelle Bæmskeligheder. Det vil ogsaa sees, naar man vil estersæse de Forhandlinger, der